

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**

**VII науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**15 травня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**

**VII науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**15 травня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTH**

VII scientific and practical conference

of students and young scientists with international participation

**«FROM EXPERIMENTAL AND CLINICAL PATHOPHYSIOLOGY TO THE
ACHIEVEMENTS OF MODERN MEDICINE AND PHARMACY»**

**May 15, 2025
KHARKIV – Ukraine**

УДК 615.1:616 (043.2)

Редакційна колегія: Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Котвицька А. А., проф. Владимірова І. М., доц. Таможанська Г.В., проф. Кононенко Н. М.

Укладачі: доц. Селюкова Н. Ю.

Посвідчення Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» № 844 від 26.12.2024 р.

Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації : матеріали VII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю, м. Харків, 15 травня 2025 р. Х. : НФаУ, 2025. 328 с.

Збірник містить матеріали VII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми медицини і фармації: молекулярні основи патології, клітинні та гуморальні механізми розвитку захворювань; роль генетичних факторів у патогенезі захворювань; механізми розвитку патологічних процесів і хвороб; вікова патофізіологія; проблемні аспекти хвороб цивілізації; клінічна патофізіологія; інтервенційні методи діагностики та лікування; питання викладання патофізіології; експериментальна терапія найбільш поширених захворювань; фармакологічна корекція патологічних процесів; проблеми та перспективи створення лікарських препаратів різної спрямованості дії (лікувально-косметичних, гомеопатичних, ветеринарних, екстемпоральних); створення нутрицевтичних засобів та виробів медичного призначення; нанотехнології у фармації; таргетна терапія захворювань людини; трансляційна медицина, новітні технології діагностики та лікування; біомедичні технології; вплив сучасних технологій на здоров'я людини; фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології; ментальне здоров'я та інновації у медико-психологічній реабілітації військовослужбовців в умовах воєнного стану; глобальні проблеми громадського здоров'я.

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармації.

UDC 615.1:616 (043.2)

Editorial board: Honored worker of science and technology of Ukraine, prof. Kotvitska A. A., prof. Vladymyrova I. M., doc. Tamozhanska A.V., prof. Kononenko N. M.

Compilers: doc. Seliukova N. Yu.

Certificate of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» № 844 dated 26.12.2024.

From experimental and clinical pathophysiology to the achievements of modern medicine and pharmacy : collected papers of VIIth scientific and practical conference of students and young scientists with international participation, Kharkiv, May 15, 2025. Kh. : NUPh, 2025. 328 p.

Collected papers includes the materials of VIIth scientific and practical conference of students and young scientists with international participation «From experimental and clinical pathophysiology to the achievements of modern medicine and pharmacy». The modern problems of pathophysiology were considered the materials of the Conference: molecular basis of pathology, cellular and humoral mechanisms of disease development; role of genetic factors in the pathogenesis of diseases; mechanisms of pathological processes and diseases development; age-related pathophysiology; problematic aspects of the diseases of civilization; clinical pathophysiology; interventional methods of diagnosis and treatment; issues of pathophysiology teaching; experimental therapy of the most common diseases; pharmacological correction of pathological processes; problems and prospects for the development of medicines with different orientation of action (medical and cosmetic, homeopathic, veterinary, and extemporaneous preparation); development of nutraceutical drugs and medical products; nanotechnology in pharmacy; targeted therapy of human diseases; translational medicine; the latest diagnostic and treatment technologies; biomedical technologies; impact of modern technologies on human health; physical rehabilitation and recreational health technologies; mental health and innovations in medical and psychological rehabilitation of military personnel under martial law; global public health issues.

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 615.1:616 (043.2)

© NUPh, 2025

ЗМІСТ

TOXICITY REDUCE IN <i>CHLAMYDOPHILA PSITTACI</i> BEFORE TO PRODUCING CHLAMYDIAL IMMUNOGEN BIOPEPTIDE CONJUGATED VACCINE Bayraktar V. M.	17
PHAGOCYTTIC ACTIVITY OF NEUTROPHILS AS A MARKER OF BACTERIAL, VIRAL AND FUNGAL INFLAMMATION IN MALE PROSTATE Bayraktar V. M.	21
HYPERSENSITIVITY TO HERPES SIMPLEX VIRIONE VACCINE AND DESENSITIZATION IN CHRONIC PROSTATITIS SUFFERERS Bayraktar V. M.	25
LIFECYCLE OF <i>CHLAMYDOPHILA PSITTACI</i> AND OPTIMAL TERM TO ISOLATE ELEMENTARY BODIES FOR VACCINE PREPARATION Bayraktar V. M.	28
INTESTINAL MICROFLORA: RELATION TO INFLAMMATION AND METABOLIC DISORDERS Bezborodov V. V., Tishchenko I. Yu., Dubinina N. V.	31
EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF STERILLIUM ANTISEPTIC IN CLINICAL WORK Bohachova O. S., Bukhmin O. O.	34
PATHOPHYSIOLOGICAL ASPECTS AND RISKS OF BLOOD AND BLOOD COMPONENT THERAPY: A REVIEW OF TRANSFUSION-RELATED ADVERSE EVENTS Gradziuk M., Tkaczenko H., Kurhaluk N.	36
STATE OF THE RAT ORGANISM DEFENSIVE POTENTIAL WITH METABOLIC SYNDROME DEVELOPED AT DIFFERENT AGE Kalachinskaya M. M., Bondarenko L. B., Karatzuba T. A.	42
INSULIN RESISTANCE DISRUPTS CARDIOPROTECTIVE EFFECTS OF HYPOXIC PRECONDITIONING IN RATS Kozlovska M. G., Vasylenko M. I., Portnychenko A. G.	44
ENVIRONMENTAL POLLUTANTS, OXIDATIVE STRESS AND GUT MICROBIOME DYSBIOSIS Kurhaluk N., Tkaczenko H.	46
MORPHOLOGICAL CHANGES IN ADITIS TISSUE OF RATS WITH EXPERIMENTAL METABOLIC SYNDROME Kuzmina I. Yu., Kuzmina O. O.	50
REGULATED CELL DEATH OF ETHEROCYTES AND OOCYTE FOLLICULAR CELLS UNDER CONDITIONS OF EXPERIMENTAL SYSTEMIC AUTOIMMUNE DESEASE Lytvynenko A. P., Blashkiv O. T., Sribna V. O.	52
CAFFEINE AS A FACTOR AFFECTING BODY FUNCTIONING - FRIEND OR FOE? Prokopchyk D. M., Gerasymenko O. I.	54

EFFECT OF A COMBINATION OF A DRY EXTRACT OF MOTHERWORT AND GAMMA-AMINOBUTYRIC ACID ON THE COGNITIVE FUNCTION OF RATS Ryzhenko I. M., Bondariev Ye. V., Derimedved L. V.	56
EFFECTIVENESS OF COGNITIVE-BEHAVIORAL THERAPY AS A MODERN MODEL OF HEALTH-IMPROVING AND REHABILITATION TECHNOLOGIES Tymchenko Yu. V., Bondariev Ye. V.	59
ПІДХОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДО КОРЕКЦІЇ СКОЛІОТИЧНОЇ ПОСТАВИ У ДІВЧАТ ВІКОВОЇ ГРУПИ 14-15 РОКІВ Абшилава Д., Невелика А. В.	61
ПАТОБІОХІМІЧНІ МАРКЕРИ ОКСИДАТИВНО-НІТРОЗАТИВНОГО СТРЕСУ ЗА УМОВ ПОВТОРЮВАНОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ У ЩУРІВ Адамович І. М.	63
ВПЛИВ ПІКОЛІНАТУ ХРОМУ НА ПРОДУКЦІЮ ТА МЕТАБОЛІЗМ ОКСИДУ АЗОТУ В СЕРЦІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ Акімов О. Є.	65
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЖУВАЛЬНИХ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ Анищенко В. О., Валіводзь І. П., Борисюк І. Ю.	67
ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РІВНЯ СПОЖИВАННЯ КИСНЮ НА ПЕРЕБІГ РЕПАРАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПОШКОДЖЕННІ ЗАДНІХ КІНЦІВОК У ЩУРІВ Бакуновський О. М., Козловська М. Г., Василенко М. І., Портниченко А. Г.	70
ВИКОРИСТАННЯ МІКРОГОЛОК ДЛЯ ТРАНСДЕРМАЛЬНОЇ ДОСТАВКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ПРИ ГІПЕРТОНІЇ Бачинська Я. В.	72
РОЛЬ PSEUDOMONAS AERUGINOSA СЕРЕД КОНТИНГЕНТУ ХВОРИХ ІЗ БОЙОВОЮ ТРАВМОЮ М'ЯКИХ ТКАНИН Бенедіктова Н. В., Ксенчина К. В., Пархоменко О. Г.	75
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПІСЛЯ ТРАВМ КОЛІННИХ СУГЛОБІВ Березовський Б. Р.	77
ВПЛИВ ВІТАМІНУ D ТА ЕКСТРАКТУ ПЛОДІВ ПАЛЬМИ САБАЛЬ НА РІВЕНЬ СТАТЕВИХ ГОРМОНІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ГІПЕРПЛАЗІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ Белкіна І. О., Смоленко Н. П., Коренева Є. М., Мараховський І. О., Бондаренко В. О.	79
ДИНАМІКА ЕКСПРЕСІЇ МОЛЕКУЛЯРНОГО МАРКЕРУ АПОПТОЗУ CD95+ НА ЛІМФОЦИТАХ ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ У ХВОРИХ НА ЦІЛОДОБОВИЙ АЛЕРГІЧНИЙ РИНИТ ПРИ ЛІКУВАННІ ІМУНОМОДУЛЯТОРОМ ІЗ БІОМАСИ	

МАКРОМІЦЕТІВ ТРУТОВИКА (GANODERMA LUCIDUM TA GANODERMA APPALANATUM)	
Богданов В. К., Богданов К. Г., Андрєєв О. В., Тагунова І. К.	81
ПОСТТРАВМАТИЧНІ СТРЕСОВІ РОЗЛАДИ	
Бондаренко В. А., Кононенко Н. М., Кравець А., Руленко В.	83
ОЦІНКА БЕЗПЕКИ ВНУТРІШНЬОВЕННОЇ ВІТАМІННОЇ ТЕРАПІЇ	
Бутко Я. О., Меленченко Н. А., Хмелевський М. О., Дроговоз С. М.	86
ФАРМАКОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНГІБІТОРІВ ФОСФОДІЕСТЕРАЗИ В МЕДИЦИНІ ХХІ СТОЛІТТЯ	
Бурковський В. В., Гнатюк В. В.	88
ДИНАМІКА ЗМІН БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ У ПАЦІЄНТІВ ЗІ СТОМАТИТОМ НА ФОНІ ГАСТРО-ЕЗОФАГЕАЛЬНОГО РЕФЛЮКСУ	
Вайсман О. О.	90
ВИЗНАЧЕННЯ ХРОНІЧНОЇ ТОКСИЧНОСТІ ДОСЛІДЖУВАНИХ ЗРАЗКІВ НАНОРОЗМІРНИХ ОКСИДНИХ СПОЛУК МАГНІЮ	
Валіводзь І. П., Ларіонов В. Б., Цапенко Ж. Н.	92
ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗАСОБІВ ПОБУТОВОЇ ХІМІЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ	
Василенко Д. С., Касілова М. О., Мокрякова М. І.	94
ВПЛИВ ІМУНОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ НА СКЛАД КЛІТИННОЇ ПОПУЛЯЦІЇ СПЕРМАТОГЕННОГО ЕПІТЕЛІЮ ЩУРІВ	
Волкова Н. О., Степанюк Л. В., Гольцев А. М.	97
НАСЛІДКИ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО ВПЛИВУ ПАСИВНОГО ТЮТЮНОПАЛІННЯ ДЛЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ САМИЦЬ-ЩУРІВ У ЗРІЛОМУ ВІЦІ	
Волохов І. В., Рибак В. А., Сергієнко Л. Ю., Соколова С. С.	98
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПІСЛЯ ІШЕМІЧНИХ ІНСУЛЬТІВ	
Галепа А.	101
ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗДОБУТКІВ МОЛЕКУЛЯРНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ В ФАРМАКОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	
Ганчева О. В., Грекова Т. А., Мельнікова О. В., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І.	103
ПАТОГЕНЕЗ КОМПРЕСІЙНО-РОЗДАВЛЕНОЇ ТРАВМИ (СИНДРОМ ТРИВАЛОГО СТИСКАННЯ)	
Главник В. А., Кононенко Н. М., Рева Л. М., Яременко Є. В., Кононенко А. Р., Солонько Д. С., Борисенко Н. М.	106
ВІДНОВЛЕННЯ СКОРОТЛИВОСТІ МІОКАРДА ЗА ДОПОМОГОЮ КОНДИЦІОНОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО АУТОІМУННОГО МІОКАРДИТУ	
Гладких Ф. В.	108

ВИВЧЕННЯ ЕНЕРГОТРОПНОЇ ТА МЕМБРАНОСТАБІЛІЗУЮЧОЇ ДІЇ КРІОЕКСТРАКТУ СЕРЦЯ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ МІОКАРДІАЛЬНІЙ ДИСТРОФІЇ Гладких Ф. В., Чиж М. О., Лядова Т. І., Матвєєнко М. С., Коморовський Р.Р.	111
ВПЛИВ КВЕРЦЕТИНУ НА СТАН ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ У ЖІНОК ІЗ СТРЕС-АСОЦІЙОВАНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ПІД ЧАС ВІЙНИ Голубова Ю. І., Шатило В. Б., Наскалова С. С., Бондаренко О. В., Асанов Е. О.	114
ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ ІМУННОГО СТАТУСУ ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ АТОПІЧНИМ ДЕРМАТИТОМ Гольцев А. М., Коваль Г. К., Луценко О. Д., Бондарович М. О., Останков М. В.	116
ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ ІМУННОЇ СИСТЕМИ ТВАРИН- ПУХЛИНОНОСІВ Гольцев А. М., Бондарович М. О., Гаєвська Ю. О., Дубрава Т. Г., Кот Ю.Г.	118
ЗМІНА ДІАМЕТРУ СТЕГНОВОГО СЕГМЕНТУ ВЕЛИКОЇ ПІДШКІРНОЇ ВЕНИ У ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ РАДІОЧАСТОТНОЇ АБЛЯЦІЇ Гончаренко Д. П.	120
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ХРОНІЧНИХ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ЛЕГЕНЬ Городецька О. О., Романенко О. І., Кулібаба С. О.	122
ЕНЕРГЕТИЧНІ НАПОЇ: ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА. ЯКИМИ ЛІКАРСЬКИМИ РОСЛИНАМИ МОЖНА ЗАМІНИТИ? Гуліян К. Д.	124
ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВІДТВОРЕННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ НА ЗАНЯТТІ З ПАТОФІЗІОЛОГІЇ Денисенко С. В., Костенко В. О., Акімов О. Є., Соловйова Н. В., Міщенко А. В., Назаренко С. М., Борисенко В. В., Закоłodна О. Е., Волкова О. А.	128
КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЇ ШКІРИ Дергоусова Д. В., Проценко О. С., Шаповал О. В., Кравцов О. В.	130
ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ХРОНІЧНИМ ГАСТРИТОМ І ТРИВОЖНИМИ РОЗЛАДАМИ Долгош Е. С., Ганич Т. М.	133
ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ СТАНУ ПРОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ НИРОК ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЮ ХВОРОБОЮ АЛЬЦГЕЙМЕРА ЗА УМОВ ВИКОРИСТАННЯ МОДУЛЯТОРА ГАМК-РЕЦЕПТОРІВ Дрезналь Є. П.	134

ВПЛИВ L- АРГІНІНУ НА СТАН НЕФЕРМЕНТАТИВНОЇ ЛАНКИ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ КРОВІ ТВАРИН УРАЖЕНИХ НАНОЧАСТИНКАМИ ОКСИДУ ЦИНКУ ТА ГЛІФОСАТОМ Дюк Д., Летняк Н.	136
ФАРМАКОЛОГІЧНА ОЦІНКА АНАЛГЕТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЕКСТРАКТИВ РОДИНИ POLYGONACEAE ПРИ ТЕРМІЧНОМУ ТА ХІМІЧНОМУ ПОДРАЗНЕННІ. Еберле Л. В., Еберле Д. В.	138
ПАТОГЕНЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КОНТРОЛЯ СУДОМНОГО СИНДРОМУ ЗАСТОСУВАННЯ ПІТОЛІЗАНТУ ТА ПІОГЛІТАЗОНУ Єгоренко О. С., Первак М. П.	140
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА МІКРОБІОМ ЛЮДИНИ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД Ємець А. В.	143
ВПЛИВ МЕЛАТОНІНУ НА ВМІСТ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ В ПЛАЗМІ КРОВІ ЩУРІВ ІЗ ДЕКСАМЕТАЗОНОВИМ ДІАБЕТОМ Жар Н. А., Яремій К. М., Яремій І. М., Буктар К. В., Біблик М. К.	145
РОЗРОБКА ПЕРСОНАЛІЗОВАНИХ СТРАТЕГІЙ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЧАСУ НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ: АНАЛІТИЧНА МОДЕЛЬ ТА ПОТЕНЦІАЛ ЦИФРОВІЗАЦІЇ Заржецький О. С.	146
ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ЕНДОТЕЛІНУ-1 В ПАТОГЕНЕЗІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПЕРИТОНІТУ Знамеровський С. Г., Защук Р. Г., Савицький І. В.	149
СТАТЕВІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАБОЛІЗМУ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ В НИРКАХ ІНТАКТНИХ ЩУРІВ Іванишин В. В., Мельник А. В.	150
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ЗМІН СИСТЕМИ СУДИННО-ТРОМБОЦИТАРНОГО ГЕМОСТАЗУ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУЛЬПРИД- ІНДУКОВАНОЇ ГІПЕРПЛАЗІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ Каштелян О. А., Люлько С. В., Савицький І. В.	152
ЛІКУВАННЯ ЕПІЛЕПСІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ МОДУЛЯЦІЇ КИШКОВОЇ МІКРОБІОТИ Кертис С. Я., Коваль Г. М.	153
ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ НОВОГО АНАБОЛІЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ ІРИСУ УГОРСЬКОГО (IRIS HUNGARICA) Керімова Г. Ф., Рибак В. А.	155
ДЕЯКІ БІОХІМІЧНІ АСПЕКТИ БІОЛОГІЧНОГО СТАРІННЯ Кириєнко К. О.	157
ПАЛЬМОВА ОЛІЯ ЯК ТРИГЕР ЗАПАЛЬНО-ОКИСНИХ ПРОЦЕСІВ У ПІДШЛУНКОВІЙ ЗАЛОЗІ: БІОХІМІЧНИЙ АСПЕКТ	

Коваль С. В., Наконечна О. А. ПАТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ МІОКАРДА НА ФОНІ ХРОНІЧНОГО ВЖИВАННЯ АМФЕТАМІНУ ТА МЕТАМФЕТАМІНУ	159
Козлов С. В., Козлова К. С. ПОРФІРІЯ, ДОВКІЛЛЯ	161
Константиновська І. Є., Короленко Г. С., Гриценко П. О. ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИАТЕРОГЕННИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТАБЛЕТОК З МОРКВИ ПОСІВНОЇ КОРЕНЕПЛОДІВ ЕКСТРАКТОМ ГУСТИМ ТА КВЕРЦЕТИНОМ НА МОДЕЛІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ У ЩУРІВ, ВИКЛИКАНОГО ВИСОКОЦУКРОЗНОЮ ДІЄТОЮ	162
Кононенко Т. Р., Єршовенко Р. Ф., Чікіткіна В. В. ДЕПРЕСІЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ: ВПЛИВ НА СЕРЦЕВО-СУДИННУ, ЕНДОКРИННУ ТА ІМУННУ СИСТЕМИ	165
Косатенко О. Ю. КОГНІТИВНІ ТА МЕТАКОГНІТИВНІ СТРАТЕГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ДО СУБТЕСТІВ З ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВИХ ІСПИТУ «КРОК 1» ТА ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	168
Костенко В. О., Костенко В. Г., Акімов О. Є., Денисенко С. В., Заколюдна О. Е., Міщенко А. В., Назаренко С. М., Соловйова Н. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ІПОТЕРАПІЇ У ПРОГРАМІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ З ДИТЯЧИМ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ	170
Кудряшова О., Кононенко Н. М. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ НА ОСНОВІ МЕТОДА СКАНДИНАВСЬКОЇ ХОДЬБИ ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ГОСТРИЙ КОРОНАРНИЙ СИНДРОМ БЕЗ ПІДЙОМУ СЕГМЕНТА ST НА ДОВГОТРИВАЛОМУ ЕТАПІ РЕАБІЛІТАЦІЇ	172
Кузьменко Ю. В. МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ВИРАЗКОВІЙ ХВОРОБІ ШЛУНКА ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	174
Кухарук О. Т., Жаботинська Н. В. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ БОЙОВІЙ ТРАВМІ	176
Кухарук О. Т., Кононенко Н. М., Демченко А. В., Федосєєва О. В., Лимаренко М. І., Борисенко А. О., Смуглій А. С. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОМОЗКОВИХ КРОВОВИЛИВІВ	178
Кушковий Р. А. ВПЛИВ КУРСОВОГО ВВЕДЕННЯ КОРТИКОСТЕРОНУ НА СТАН АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ І ПЕЧІНКИ МИШЕЙ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЮ МОДЕЛЛЮ НЕЙРОДЕГЕНЕРАТИВНОЇ ПАТОЛОГІЇ	180
Лабунець І. Ф., Пантелеймонова Т. М., Легкоступ Л. А., Літошенко З. Л., Кащук О. А.	182

ОСНОВНІ КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ГОСТРОГО ПІВКУЛЬОВОГО ІНФАРКТУ У ПАЦІЄНТІВ	
Лебединець П. В.	184
ІНТЕГРАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОГРАМИ В ОЦІНЦІ СТАНУ ПАЦІЄНТІВ З ТРАВМОЮ ПЛЕЧА	
Лизогуб К. І., Лизогуб М. В., Федотова І. Ф., Леонтьєва Ф. С., Морозенко Д. В.	186
ВПЛИВ РІЗНИХ ВИДІВ ПАЛІННЯ НА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОТОВОЇ РІДИНИ В ОСІБ ПІДЛІТКОВОГО ТА ЮНАЦЬКОГО ВІКУ	
Лісецька І. С.	187
ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРОГЕННОГО ФЕНОТИПУ ДЕНДРИТНИХ КЛІТИН ПІД ВПЛИВОМ ЛІОФІЛІЗОВАНОГО ЛЕЙКОКОНЦЕНТРАТУ КОРДОВОЇ КРОВІ ЛЮДИНИ	
Луценко О. Д., Дубрава Т. Г., Лядова Т. І., Сокіл Л. В., Чернишенко Л. Г., Гольцев А. М.	189
СТАН КІСТОК ЩУРІВ ПІСЛЯ ТЕРАПІЇ ПРЕДНІЗОЛОНОМ ТА ОСТЕОТРОПНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ	
Макаренко О. А., Долгушин О. О.	191
ЛЕТАЛЬНІСТЬ ЩУРІВ ЗА ГОСТРОГО ПОРУШЕННЯ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ І НА ТЛІ КОРЕКЦІЇ ЦИТИКОЛІНОМ В КОМБІНАЦІЇ З МОДУЛЯТОРАМИ ОБМІНУ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ	
Мальований П. К., Мельник А. В.	193
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАХИСНОЇ ДІЇ КОМБІНОВАНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ СУХОГО ЕКСТРАКТУ З КОРЕНІВ ПІВОНІЇ, L-ТРИПТОФАНУ І ГЛІЦИНУ ПРИ ГОСТРОМУ СТРЕСІ	
Мірзалієв Р. Т., Кононенко Н. М.	195
ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ІНФЕКЦІЙНИХ РИЗИКІВ СУЧАСНИХ КОСМЕТИЧНИХ ПРОЦЕДУР: ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ	
Манойло Є. С., Андрійченко А. А., Мокрякова М. І.	198
АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ АЛЕРГІЯ НА КАФЕДРІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Міщенко А. В., Шупік О. А., Костенко В. О., Акімов О. Є., Волкова О. А., Денисенко С. В., Заколотна О. Е., Назаренко С. М., Соловйова Н. В.	200
ДОСЛІДЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ, ЯКІ ДОСЯГЛИ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
Міщенко В. І.	202
ЗМІНИ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СИРОВАТКИ КРОВІ ЩУРІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГІПОТИРЕОЗІ НА ТЛІ ПРИЙОМУ L-ТИРОКСИНУ І В КОМБІНАЦІЇ КВЕРТУЛІН ТА ПРОПОКСАЗЕПАМ	
Молодан Ю. О., Макаренко Т. А., Ларіонов В. Б.	204

СИНЕРГІЧНИЙ ПРОТИЗАПАЛЬНИЙ ЕФЕКТ БОРТЕЗОМІБУ І КВЕРЦЕТИНУ У МОДЕЛІ СИСТЕМНОЇ ЗАПАЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ	
Моргун Є. О.	207
ОЦІНКА ВПЛИВУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРУ НА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Назаренко С. М., Борисенко В. В., Костенко В. О., Акімов О. Є., Соловійова Н. В., Денисенко С. В., Міщенко А. В., Заколюдна О. Е., Волкова О. А.	208
ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ЗАСВОЄННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ	
Назаренко С. М., Борисенко В. В., Костенко В. О., Акімов О. Є., Соловійова Н. В., Денисенко С. В., Міщенко А. В., Заколюдна О. Е., Волкова О. А.	211
ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ БОЙОВОЇ ТРАВМИ	
Налізько А. І.	215
РОЛЬ ХАРЧУВАННЯ У ПРОФІЛАКТИЦІ ЗАЛІЗОДЕФІЦИТНИХ СТАНІВ	
Нефедова А. Р., Василенко Д. С., Мокрякова М. І.	218
ВПЛИВ ЛІПОСОМАЛЬНОГО ДОКСОРУБЦИНУ ТА ІНДУКЦІЙНОЇ ПОМІРНОЇ ГІПЕРТЕРМІЇ НА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КЛІТИН ОСТЕОСАРКОМИ Saos-2	
Орел В. Б., Дєдков А. Г., Остафійчук В. В., Орел В. Е., Рихальський О. Ю.	221
НУТРИГЕНОМІКА: ВПЛИВ ХАРЧУВАННЯ НА ЕКСПРЕСІЮ ГЕНІВ	
Орловська О. М., Новосел О. М.	222
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОТОБІОМОДУЛЯЦІЇ 660 нм НА ВИВІЛЬНЕННЯ БІОМОЛЕКУЛ ПІД ЧАС ЗАГОЄННЯ ХРОНІЧНИХ РАН	
Павлов С. Б., Бабенко Н. М., Кумечко М. В., Літвінова О. Б., Комарчук В. В.	224
КОРЕКЦІЯ КОГНІТИВНОЇ ФУНКЦІЇ У МИШЕЙ ПЕРЕДСТАРЕЧОГО ВІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМБІНАЦІЇ «МЕЛАРГІНІН»	
Пантелеймонова Т. М., Лабунець І. Ф., Сикало Н. В.	226
ОЖИРІННЯ У ПІДЛІТКІВ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ГІПОДИНАМІЇ	
Перець О. В.	228
ПОПУЛЯРНІ ДІЄТИ ТА ФЕРТИЛЬНІСТЬ	
Перець О. В., Селюкова Н. Ю.	230
ІНТЕРВАЛЬНА ТЕРАПІЯ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ РОЗВИТКУ ГАЛЬМУВАННЯ ЇХ ДІЇ	
Петрушенко О. А., Петрушенко М. О.	232
СТРЕС І ЙОГО ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ	
Плис Є. С., Кононенко Н. М.	234

ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗАСОБІВ ПОБУТОВОЇ ХІМІЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Василенко Д. С., Касілова М. О., Мокрякова М. І.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

mi.mokriakova@knmu.edu.ua

Вступ: Здоров'я населення – не лише результат роботи медичних закладів, а й показник загального добробуту суспільства. Один із найважливіших інструментів для його збереження – це гігієна, яка на сучасному етапі трансформується з суто санітарної дисципліни у багатогранну науку про профілактику, здоровий спосіб життя та адаптацію людини до змін середовища. Сучасне суспільство на етапі наукового прогресу, розвиває всі сторонні напрямки досліджень і результатами яких стало виникнення різноманіття побутових засобів. Засоби для прибирання і догляду за тілом і одягом набули такого глобального масштабу що є в кожній оселі і стали для нас звичним в щоденному використанні. Всі хімічні засоби поділяються на дві групи відносно безпечні і небезпечні, всі вони мають етикетки з позначенням складу і рекомендації в застосуванні. Поверхнево-активні речовини (ПАР) мають значний вплив на організм людини. Вони здатні змінювати функції клітинних мембран, порушувати фізіологічні процеси та впливати на обмін речовин. Аніонні ПАР, зокрема, можуть викликати токсичні ефекти, такі як алергічні реакції, порушення роботи імунної системи, а також ураження органів, в тому числі мозок, печінка, нирки та легені. Крім того, ПАР можуть накопичуватися в органах, що призводить до довготривалих негативних наслідків для здоров'я. Їхній вплив на організм залежить від концентрації, тривалості контакту та типу речовини.

Мета: визначити рівень обізнаності впливу небезпечних складових побутової на організм людини і надати профілактичні рекомендації як ефективного інструменту первинної профілактики захворювань.

Методи і матеріали: проведено комплексне дослідження, що включало систематичний огляд наукової літератури за 2021-2025 роки у базах даних PubMed, Web of Science та анонімне анкетування 23 респондентів вікової категорії від 20 до 30 років, різної статі за допомогою спеціально розробленої анкети на платформі Google Forms з подальшою статистичною обробкою результатів. Анкетування було спрямоване на визначення обізнаності серед молоді: статистичних даних поширеності використання побутової хімії, категорії вибору засобів для прання і прибирання, рівень обізнаності безпеки при щоденному використанні.

Результати: Аналіз наукової медичної літератури показав, що Поверхнево-активні речовини (ПАР) є ключовими компонентами пральних порошків, основна сировина для яких—це продукти нафтопереробки і нафтохімії. До них належать парафіни, синтетичні жирні кислоти, жирні спирти, алкіл похідні бензолу й фенолу, а також оксид етилену. Ці "синтетичні мила" зазвичай становлять 15-20% складу порошків. Дослідження показали, що ПАР здатні впливати на інтенсивність окислювально-відновних реакцій, активність важливих ферментів і обмін речовин—білковий, жировий і вуглеводний. Аніонні

ПАР відзначаються особливою агресивністю, адже можуть завдати шкоди імунній системі, спричинити алергію, а також вплинути на роботу мозку, печінки, нирок і легень. Через це у країнах Західної Європи регулюється їхній вміст у порошках—до 2%. Відомо, що ПАР накопичуються в органах: близько 1,9% потрапляють у мозок, 0,6%—у печінку, особливо взаємодіючи з мембранами клітин через хімічну спорідненість. Згідно з результатами анкетування, 97% респондентів регулярно використовують побутову хімію для прибирання дому. З них 50% зазначили, що користуються щонайменше 2-3 різновидами побутової хімії щотижня, тоді як інші використовують її лише раз на тиждень. Однак, 40% опитуваних визнали, що не розуміють різницю між органічними та синтетичними засобами для прибирання та прання. Половина респондентів обирає синтетичні засоби, а лише 20% віддають перевагу органічним. При виборі миючих засобів понад 50% керуються ефективністю, 30% орієнтуються на ціну, 10% звертають увагу на рекламу, і лише 10% враховують безпечність для здоров'я. Важливим є те, що 57% респондентів читають склад на етикетках, тоді як решта цього не робить. Серед найпоширеніших компонентів, які викликають занепокоєння, 50% назвали поверхнево-активні речовини (ПАР), 25%—хлор, 10%—фосфати, 15%—консерванти та барвники. Попри це, 90% опитаних усвідомлюють, що органічні засоби є безпечнішими для здоров'я, і 70% готові платити більше за такі продукти. Щодо ризиків алергії, 55% опитаних добре обізнані про можливість виникнення алергічних реакцій при систематичному використанні синтетичних засобів, тоді як 45% лише чули про це. 40% респондентів вже стикалися з алергічними проявами, такими як шкірний висип, кашель або чхання, у той час як 60% не мали таких проблем. Також респонденти зізналися, що відчули негативні прояви при використанні побутової хімії в вигляді дерматитів шкіри рук і кашель. Лише 50 % респондентів систематично використовують захисні рукавички і маску під час використання побутової хімії, інші вважають що короткочасне вдихання або контакт з шкірою не може вплинути на стан здоров'я.

Висновок: Побутова хімія є важливою частиною сучасного життя, проте її використання супроводжується суттєвими ризиками для здоров'я. Аналіз літератури показує, що основні складові хімічних засобів, такі як ПАР, мають здатність накопичуватись в організмі, викликаючи довготривалі порушення в роботі клітин та органів. Відомо, що аніонні ПАР можуть провокувати алергії, послаблювати імунну систему та шкодити печінці, ниркам і мозку. Це є основою для обмеження їх використання в Європі. Згідно з опитуванням, більшість людей використовують побутову хімію регулярно, але обізнаність про ризики залишається низькою. Лише частина користувачів читає склад на етикетках або розуміє відмінність між органічними та синтетичними засобами. Проте значна кількість людей готові платити більше за безпечні продукти, якщо такі є доступними. Ці факти вказують на необхідність інформаційних кампаній, які популяризуватимуть безпечні альтернативи та пояснюватимуть ризики використання агресивних хімічних речовин. Крім того, виробники повинні акцентувати увагу на створенні та просуванні органічних засобів, що можуть мінімізувати негативний вплив на здоров'я і довкілля. Таким чином, поєднання

обізнаності населення та відповідальності виробників здатне значно зменшити ризики, пов'язані з побутовою хімією.

Рекомендації: Для мінімізації негативного впливу побутової хімії на здоров'я необхідно уважно обирати засоби, віддаючи перевагу органічним продуктам, а також читати склад на етикетках, уникаючи продуктів із високим вмістом ПАР, хлору та інших агресивних компонентів. Під час прибирання слід використовувати рукавички, забезпечувати провітрювання приміщення та уникати прямого контакту зі шкірою. Особливу увагу потрібно приділяти інформуванню населення про можливі ризики, пов'язані з синтетичними засобами, і заохочувати розвиток екологічно безпечних продуктів для побутового використання.

Ключові слова: поверхнево-активні речовини, негативний вплив, здоров'я, профілактика.